AFKONDIGINGSBLAD VAN ARUBA

1991 No.19

KONINKLIJK BESLUIT van 17 december 1990 (Stb. 635), houdende regels ter uitvoering van het Wetboek van Militair Strafrecht, de Wet militair tuchtrecht en de Wet militaire strafrechtspraak (Besluit uitvoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht)

Uitgegeven, 20 februari 1991

De minister van Justitie,

H.S. Croes

BESLUIT van 21 januari 1991 tot afkondiging in het Afkondigingsblad van Aruba van het Besluit van 17 december 1990 (Stb. 635), houdende regels ter uitvoering van het Wetboek van Militair Strafrecht, de Wet militair tuchtrecht en de Wet militaire strafrechtspraak (Besluit uitvoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht)

IN NAAM DER KONINGIN!

DE WND. GOUVERNEUR van Aruba,

Vanwege van de Koningin de last ontvangen hebbende tot afkondiging van onderstaand besluit

Besluit van 17 december 1990 (Stb. 635), houdende regels ter uitvoering van het Wetboek van Militair Strafrecht, de Wet militair tuchtrecht en de Wet militaire strafrechtspraak (Besluit uitvoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht).

Heeft de opneming daarvan in het Afkondigingsblad van Aruba bevolen.

Gedaan te Oranjestad, 21 januari 1991

M. Croes

Besluit van 17 december 1990, houdende regels ter uitvoering van het Wetboek van Militair Strafrecht, de Wet militair tuchtrecht en de Wet militaire strafrechtspraak (Besluit uitvoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht)

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Op voordracht van Onze Minister van Justitie van 23 oktober 1990, Stafafdeling Wetgeving Publiekrecht; nr. 33509/690, gedaan mede namens Onze Staatssecretaris van Defensie;

Gelet op de artikelen 21, 36b, 44a, 59, 71 en 135 van de Rijkswet van 14 juni 1990 tot wijziging van het Wetboek van Militair Strafrecht in verband met de herziening van het militair tuchtrecht en ter afschaffing van de doodstraf (Stb. 368), de artikelen 42, 46, 65, 98 en 103 van de Wet militair tuchtrecht (Stb. 1990, 367) en de artikelen 6, 9, 10, 11, 17, 18, 23, 33, 59 en 61 van de Wet militaire strafrechtspraak (Stb. 1990, 370);

De Raad van State van het Koninkrijk gehoord (advies van 7 december 1990, nr. W03.90.0533/K);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Justitie van 13 december 1990, Stafafdeling Wetgeving Publiekrecht, nr. 37364/690, gedaan mede namens Onze Staatssecretaris van Defensie;

De bepalingen van het Statuut van het Koninkrijk in acht genomen zijnde;

Hebben goedgevonden en verstaan:

HOOFDSTUK I

Nadere bepalingen met betrekking tot het Wetboek van Militair Strafrecht (WvMS)

Artikel 1

1. Tenuitvoerlegging in strafinrichtingen in de Nederlandse Antillen of in Aruba als bedoeld in artikel 21, eerste lid, van het Wetboek van Militair Strafrecht, kan plaats vinden, indien:

a. het feitelijk onmogelijk is om gebruik te maken van een daartoe bestemde inrichting of bestemd gebouw in Nederland of

b. de veroordeelde in een van deze landen is geboren, terwijl zulks dienstbaar is aan de voorbereiding van de terugkeer van de veroordeelde in het maatschappelijk leven, dan wel

c. de veroordeelde zich op het tijdstip waarop de straf uitvoerbaar is geworden, in een van deze landen bevindt, met dien verstande, dat hij, anders dan met zijn schriftelijke toestemming ten hoogste zes maanden van de straf in zulk een inrichting of gebouw ondergaat.

2. De straf wordt ten uitvoer gelegd, indien zij bestaat uit:
a. gevangenisstraf, in een gevangenis;
b. militaire detentie, in een huis van bewaring;
c. hechtenis, in een huis van bewaring.

Artikel 2

1. Tenuitvoerlegging als bedoeld in artikel 21, tweede lid, van het Wetboek van Militair Strafrecht, kan plaats vinden in een strafinrichting buiten het Koninkrijk, die naar het oordeel van het met de tenuitvoerlegging belaste gezag daarvoor genoegzaam geschikt is, of, doch voor ten hoogste vier weken, op een plaats bestemd of geschikt voor het ondergaan van een tuchtrechtelijke straf. Tenzij het feitelijk onmogelijk is de veroordeelde zijn verdere straf in een strafinrichting binnen het Koninkrijk te doen ondergaan, vindt, zonder diens schriftelijke toestemming, de tenuitvoerlegging voor ten hoogste zes maanden in een strafinrichting buiten het Koninkrijk plaats.

2. Is een strafinrichting buiten het Koninkrijk niet of niet meer beschikbaar, dan kan de gehele straf of het gehele verdere deel van de straf worden ondergaan op een plaats bestemd of geschikt tot het ondergaan van de tuchtrechtelijke straf van uitgaansverbod bedoeld in artikel 48 van de Wet militair tuchtrecht.

3. Bij de aanwijzing van die plaatsen ziet het met de tenuitvoerlegging belaste gezag erop toe dat de vrijheid van de veroordeelde ten gevolge van die aanwijzing niet anders wordt beperkt dan uit de aard van de opgelegde straf noodzakelijk voortvloeit.

Artikel 3

1. Met betrekking tot het tijdstip van ingang van de bijkomende straf van ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen of de luchtvaart uit te oefenen en de daaraan verbonden administratieve gevolgen wordt die straf gelijkgesteld met de overeenkomstige straf van het burgerlijk strafrecht van het rijksdeel, waar de veroordeelde op het tijdstip van het onherroepelijk worden van de rechterlijke uitspraak woont, of, zo hij op dat tijdstip militair is, is gestationeerd. Is de veroordeelde buiten het Koninkrijk woonachtig onderscheidenlijk gestationeerd, dan vindt gelijkstelling met de overeenkomstige straf in het burgerlijk strafrecht van Nederland plaats.

2. Indien met toepassing van het vorige lid het tijdstip van ingang van de daar genoemde bijkomende straffen niet kan worden bepaald, gaan zij in zodra de rechterlijke uitspraak uitvoerbaar is geworden.

3. Bij de oplegging van de bijkomende straf van ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen, verliest een aan de veroordeelde door Onze Minister van Defensie afgegeven militair rijbewijs zijn geldigheid voor de duur van de ontzegging, zodra de rechterlijke uitspraak uitvoerbaar is geworden.

4. De veroordeelde is verplicht het betrokken rijbewijs binnen acht dagen nadat het zijn geldigheid heeft verloren, op eerste vordering over te geven aan een door het met de tenuitvoerlegging belaste gezag aangewezen opsporingsambtenaar. De ambtenaar zendt het bewijs onverwijld naar dat gezag.

Artikel 4

1. De verpleging van personen, bedoeld in artikel 44a van het Wetboek van Militair Strafrecht, kan plaatsvinden in de Nederlandse Antillen of in Aruba, indien

a. de gelegenheid ontbreekt gebruik te maken van een daartoe bestemd psychiatrisch ziekenhuis of een daartoe bestemde inrichting in Nederland of

b. de ter beschikking gestelde in één van deze landen is geboren.

2. De verpleging kan slechts plaatsvinden in een psychiatrisch ziekenhuis of een inrichting welke naar het oordeel van het met de tenuitvoerlegging belaste gezag daartoe, mede met het oog op de persoon van de ter beschikking gestelde, genoegzaam geschikt is.

Artikel 5

1. De uitoefening van de bevoegdheid tot het stellen van voorwaarden ter voorkoming van strafvervolging – bestaande uit de betaling van een bepaalde geldsom aan de staat of in de gehele of gedeeltelijke vergoeding van de door het strafbare feit veroorzaakte schade, dan wel beide – wordt in de bij het tweede lid aangewezen zaken toegekend aan de krachtens artikel 59 van de Wet militaire strafrechtspraak aangewezen bevelvoerende militairen.

2. De bevoegdheid tot het stellen van voorwaarden ter voorkoming van strafvervolging kan slechts worden uitgeoefend in zaken, betrekking hebbend op de strafbare feiten omschreven in de artikelen 141, 142, 266, 267, 300, eerste lid, 310, 311, eerste lid, aanhef en onder 4 en 5, 321, 350, 424, 426 en 453 van het Nederlands Wetboek van Strafrecht.

3. De officier van justitie, hoofd van het arrondissementsparket bij het in artikel 3, tweede lid, van de Wet militaire strafrechtspraak aangewezen gerecht, stelt een richtlijn vast, waarin per delictscategorie de bedragen worden aangegeven, tegen betaling waarvan de verdachte, op een daartoe strekkend aanbod van de bevelvoerende militair, de strafvervolging terzake van de strafbare feiten, bedoeld in het tweede lid kan voorkomen. De officier van justitie volgt daarbij zoveel mogelijk de dienovereenkomstige landelijk geldende tarieflijst voor het door de procureurs-generaal bij de gerechtshoven vastgestelde transactiebeleid inzake deze feiten.

4. De officier van justitie, bedoeld in het voorgaande lid, kan de bevelhebber van een krijgsmachtdeel schriftelijk mededelen dat klemmende redenen in het belang van de strafvordering vergen dat een bepaalde bevelvoerende militair behorende tot dat krijgsmachtdeel tot nader bericht geschorst wordt in de uitoefening van de bevoegdheid tot het stellen van voorwaarden ter voorkoming van strafvervolging. De bevelhebber draagt zorg dat deze mededeling de betrokken bevelvoerende militair bereikt en dat deze dienovereenkomstig handelt.

5. Indien de redenen der schorsing zijn vervallen stelt de officier van justitie de bevelhebber daarvan onverwijld schriftelijk in kennis. Deze draagt zorg dat dit bericht de betrokken bevelvoerende militair bereikt.

Artikel 6

Indien het strafbare feit is begaan in deelneming met een of meer personen op wie uitsluitend het Nederlands burgerlijk strafrecht van toepassing is, oefent de bevelvoerende militair de hem verleende transactiebevoegdheid niet uit dan met door tussenkomst van de bevelhebber van het betrokken krijgsmachtdeel verkregen toestemming van de officier van justitie bedoeld in artikel 5, derde lid.

Artikel 7

1. De officier van justitie, bedoeld in artikel 5, derde lid, ziet erop toe dat de bevelvoerende militair, indien de voorwaarde, gesteld ter voorkoming van strafvervolging, bestaat in de betaling van een geldsom, geen andere bedragen aanwijst dan vastgelegd zijn in de richtlijn, bedoeld in artikel 5, derde lid, voor de overeenkomstige strafbare feiten. Hij draagt zorg dat de bevelvoerende militairen door tussenkomst van de bevelhebber van het betrokken krijgsmachtdeel in het bezit worden gesteld van deze richtlijn. Aan de betrokken persoon verleent de betrokken bevelvoerende militair, ter gelegenheid van de uitoefening van de bevoegdheid bedoeld in artikel 5, eerste lid, desgevraagd inzage van deze richtlijn.

2. De bevelvoerende militair reikt onverwijld aan degene die vrijwillig voldoet aan de voorwaarde tot betaling van een geldsom, een gedagtekend en door de bevelvoerende militair ondertekend betalingsbewijs uit. De officier van justitie, bedoeld in artikel 5, derde lid, stelt het formulier van dit betalingsbewijs vast.

3. De bevelvoerende militair houdt van ieder aanbod en iedere inning aantekening. Hij vermeldt daarin de personen aan wie de voorwaarde gesteld is, het ontdekte strafbare feit en de wijze van voldoening. De aantekeningen worden, uiterlijk binnen een jaar, overgelegd aan de officier van justitie bedoeld in artikel 5, derde lid, door tussenkomst van de betrokken bevelhebber.

4. Met betrekking tot de verantwoording van de op het transactie-aanbod verkregen gelden zijn de artikelen 7, 8, 9, 10, 11, 12 en 13 van het Besluit transactie Koninklijke marechaussee (Stb. 1978, 193) van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat «opsporingsambtenaar» onderscheidenlijk «Commandant van het Wapen der Koninklijke Marechaussee» uit die artikelen wordt vervangen door: «bevelvoerende militair» onderscheidenlijk «de bevelhebber van het betrokken krijgsmachtdeel» en met «officier van justitie» steeds wordt gedoeld op de ambtsdrager aangeduid in artikel 5, derde lid.

Artikel 8

1. De bekendmaking van een aanwijzing als bedoeld in artikel 71 van het Wetboek van Militair Strafrecht, geschiedt kort voor de vermoedelijke aanvang van de opgedragen taak mondeling door de militair die over het aangewezen gedeelte van de krijgsmacht het bevel voert.

2. Bij de bekendmaking wordt eveneens medegedeeld dat onmiddellijk daarna en totdat de opgelegde taak is geëindigd, ten aanzien van voormeld gedeelte voor de toepassing van de strafwet tijd van oorlog aanwezig wordt geacht en de personen tegenover wie het geweld van de wapens kan worden aangewend, worden gelijkgesteld met de vijand.

3. Van de bekendmaking en de mededeling, bedoeld in de voorgaande leden, wordt door degene die de bekendmaking en mededeling heeft gedaan, proces-verbaal opgemaakt, dat aan de Minister van Defensie wordt gezonden.

Artikel 9

1. Onder de in artikel 135 van het Wetboek van Militair Strafrecht genoemde algemene maatregelen worden, naast de in dit Besluit vervatte regelen van algemene strekking, mede verstaan de schriftelijke besluiten van algemene strekking welke werden vastgesteld en bekend gemaakt voor de inwerkingtreding van de Rijkswet van 14 juni 1990 tot wijziging van het Wetboek van Militair Strafrecht in verband met de

herziening van het militair tuchtrecht en ter afschaffing van de doodstraf door de Minister van Defensie of door het gezag dat op grond van de Wet op de Krijgstucht alstoen bevoegd was tot het opleggen van krijgstuchtelijke straffen. Bij de toepassing van artikel 135 van het Wetboek van Militair Strafrecht worden dergelijke besluiten geacht te zijn vastgesteld krachtens het onderwerpelijk Besluit.

2. Bevoegd tot het geven van dienstvoorschriften zijn:

a. Onze Minister van Defensie;

b. de door Onze Minister van Defensie aan te wijzen functionarissen;

c. de bevelvoerend militair, bedoeld in artikel 49, eerste lid, van de Wet militair tuchtrecht, alsmede de boven hem gestelde bevelvoerende militairen.

3. De bevelvoerende militair bedoeld in het tweede lid, onder c, is niet bevoegd dienstvoorschriften te geven die in strijd zijn met dienstvoorschriften die gegeven zijn door boven hem geplaatste bevelvoerende militairen of door de Minister van Defensie.

HOOFDSTUK II

Nadere bepalingen met betrekking tot de Wet militair tuchtrecht (WMT)

Artikel 10

Het model van het formulier van de berisping, bedoeld in artikel 42 van de Wet militair tuchtrecht, is in bijlage A bij dit besluit opgenomen.

Artikel 11

1. Voor de toepassing van de artikelen 12, 13, 14 en 15 wordt verstaan onder:

a. de betaalmeester: de functionaris die het beheer bedoeld in artikel 19 van de Comptabiliteitswet voert over de aan het Rijk toebehorende of toevertrouwde gelden en geldswaardige papieren;

b. de administrateur: de functionaris die belast is met de financiële administratie bij een compagnie, eskadron, batterij, squadron of een daarmede overeenkomstige eenheid.

Artikel 12

1. Er is een geldboeteregister.

2. In het register worden de opgelegde geldboeten ingeschreven. Daarbij worden de datum van inschrijving, het bedrag van de boete, de datum van strafoplegging, de naam en het registratienummer van de gestrafte, alsmede de naam en functie of de hoedanigheid van de strafoplegger vermeld. Indien uitstel is verleend, wordt tevens de duur van dit uitstel vermeld.

3. Het geldboeteregister berust bij de betaalmeester en bij de administrateur.

Artikel 13

1. Bij de Koninklijke marine wordt de geldboete betaald aan de betaalmeester. Bij de Koninklijke landmacht en Koninklijke luchtmacht wordt door de weddegenietende de geldboete betaald aan de betaalmeester en door de overigen aan de administrateur.

2. Van elke betaling van een geldboete wordt door de functionaris aan wie de betaling is gedaan in het register aantekening gehouden.

3. Elke contante betaling van een geldboete geschiedt tegen afgifte van een betalingsbewijs.

Artikel 14

1. Het wegens geldboete in te houden bedrag op de bezoldiging van de anders dan voor herhalingsoefeningen of daarmede overeenkomende oefeningen in dienst zijnde militair wordt opgenomen in het geautomatiseerde bezoldigingssysteem.
2. Geldboeten in te houden op de bezoldiging van weddegenietende militairen in werkelijke dienst voor herhalingsoefeningen of daarmede overeenkomende oefeningen, worden naar door Onze Minister van Defensie te stellen regelen in mindering gebracht op het aan de gestrafte uit te betalen voorschot op de hem toekomende bezoldiging.
3. Voor zover een geldboete niet is voldaan op het tijdstip dat de militair in betaling wordt overgegeven aan een ander onderdeel dan wel de werkelijke dienst verlaat, kan het bedrag van de geldboete alsnog op de bezoldiging worden ingehouden.

Artikel 15

1. De administratie, het beheer en de verantwoording van geïnde geldboeten geschiedt volgens door Onze Minister van Defensie te stellen regels.
2. Naar door Onze Minister van Defensie te stellen regelen worden de uit geldboeten ontvangen gelden periodiek ter nadere verrekening overgedregen aan het Ministerie van Defensie. De zodanig ontvangen gelden komen ten goede aan 's Rijks schatkist.

Artikel 16

1. Vergoedingen van door niet-militaire getuigen en deskundigen gemaakte onkosten worden berekend naar de regelen, vervat in de artikelen 1–4, 6 en 7a van het Besluit tarieven in strafzaken (Stb. 1963, 469).
2. Op de ingevolge artikel 92, vierde lid, van de Wet militair tuchtrecht toegevoegde advocaat is het Besluit vergoedingen rechtsbijstand in strafzaken (Stb. 1987, 431) van overeenkomstige toepassing. Daarbij wordt de wegingsfactor 02.08, genoemd in bijlage B bij dat besluit gebruikt.

Artikel 17

1. Compensatie van in beroep geheel of gedeeltelijk vernietigde reeds ondergane straf van uitgaansverbod of strafdienst dient op de volgende wijze te geschieden:
a. iedere vrije dag waarop de straf van uitgaansverbod is ondergaan wordt vergoed met vrije tijd voor de duur van één werkdag;
b. iedere werkdag waarop de straf van uitgaansverbod is ondergaan wordt vergoed met vrije tijd voor de duur van een halve werkdag;
c. iedere dag waarop de straf van strafdienst is ondergaan wordt vergoed met vrije tijd voor de duur van maximaal een halve werkdag.
2. Indien een dag uitgaansverbod ten onrechte gedeeltelijk is ondergaan wordt 12 uur of meer met vrije tijd voor de duur van een hele werkdag vergoed en wordt minder dan 12 uur vergoed met vrije tijd voor de duur van een halve werkdag.
3. Op het verlenen van compensatie zijn de artikelen 63, 64, 65 en 67 van het Algemeen militair ambtenarenreglement (Stb. 1982, 279) en de

artikelen 31, 32, 33 en 35 van het Reglement rechtstoestand dienstplichtigen (Stb. 1982, 280) van overeenkomstige toepassing.

Artikel 18

1. Op grond van artikel 103 van de Wet militair tuchtrecht ingenomen geschriften of voorwerpen worden zo spoedig mogelijk na inneming deugdelijk gewaarmerkt en bewaard door de commandant van de rechthebbende in een goed afgesloten kast of ruimte, welke niet voor derden toegankelijk is.

2. Indien de rechthebbende niet bekend is, worden de geschriften of voorwerpen bewaard:

a. bij inneming op een militaire plaats, niet zijnde een militair voertuig dat in gebruik is bij of ten behoeve van de krijgsmacht:
door de commandant van die militaire plaats;

b. bij inneming in de overige gevallen:
door de commandant van de brigade van de Koninklijke marechaussee in wiens ressort de geschriften of voorwerpen zijn ingenomen.

3. De bewaarder geeft een geschrift of voorwerp uitsluitend af aan de rechthebbende tegen een bewijs, waarin de datum der afgifte, de aard van het geschrift of voorwerp en de naam, de rang en het registratienummer van de ontvanger zijn vermeld.

Artikel 19

1. De rechthebbende en eventuele andere belanghebbenden kunnen schriftelijk klagen bij de voorzitter van de militaire kamer bedoeld in artikel 87 van de Wet militair tuchtrecht over het gebruik van de ingenomen voorwerpen of geschriften, over de wijze van bewaring, het voortduren der inneming, over het uitblijven en de wijze van teruggave.

2. Het klaagschrift wordt binnen vijf dagen na de inneming ingediend bij de commandant.

3. De artikelen 82, tweede en derde lid, 83, 84, 104, derde, vijfde en zesde lid van de Wet militair tuchtrecht zijn van overeenkomstige toepassing.

4. Acht de voorzitter van de militaire kamer het beklag gegrond dan geeft hij de daarmede overeenkomende last.

HOOFDSTUK III

Nadere bepalingen met betrekking tot de Wet militaire strafrechtspraak (WMSR)

Artikel 20

1. De militaire leden genieten een vergoeding van reis- en verblijfkosten overeenkomstig de bepalingen welke ten dien aanzien voor de burgerlijke ambtenaren werkzaam op de ministeries zijn of zullen worden vastgesteld.

2. De militaire leden leggen de eed of belofte af in handen van het desbetreffende college.

3. Van het afleggen van de eed of belofte wordt een akte opgemaakt.

4. De eed of belofte wordt afgenomen op requisitoir van het Openbaar Ministerie.

5. De militaire leden zijn ter terechtzitting gekleed in de tenue vastgesteld voor het betrokken krijgsmachtdeel.

Artikel 21

Het bevelsgebied van de commandant der zeemacht in het Caraïbisch gebied beslaat het grond- en watergebied van de Nederlandse Antillen en Aruba en het zeegebied van de Atlantische Oceaan, de Caraïbische Zee en de Golf van Mexico begrensd:
- ten noorden door: de parallel van 35 graden noorderbreedte vanaf de kust van Noord-Amerika tot de meridiaan van 51 graden westerlengte;
- ten oosten door: de meridiaan van 51 graden westerlengte vanaf de parallel van 35 graden noorderbreedte tot de kust van Zuid-Amerika;
- ten zuiden door: de noordkust van Zuid- en Midden-Amerika;
- ten westen door: de oostkust van Midden- en Noord-Amerika.

Het Panamakanaal behoort eveneens tot zijn bevelsgebied.

Artikel 22

Voor de vergoeding van reis- en verblijfkosten van de officier die als raadsman optreedt en van de verdachte die in verband met de uitoefening van de dienst in een ander land verblijft dan waarin de rechter zitting houdt en wiens verschijnen in persoon door de rechter is bevolen, is het Reisbesluit militairen 1978 (Stb. 284) van toepassing.

Artikel 23

1. Voor zover aan de opsporingsambtenaren bedoeld in de artikelen 141 en 142 van het Wetboek van Strafvordering bevoegdheden toekomen in verband met het opsporen van feiten, waarvan de rechter bedoeld in de Wet militaire strafrechtspraak kennis neemt, kunnen zij die bevoegdheid buiten het grondgebied van Nederland slechts uitoefenen, voor zover het volkenrecht en het interregionale recht dit toelaten.
2. Voor zover zij deze bevoegdheden uitoefenen in de Nederlandse Antillen en Aruba ten laste van personen die niet aan de rechtsmacht van de in het eerste lid bedoelde rechter onderworpen zijn, nemen zij daarbij de ter plaatse geldende wetgeving betreffende de gewone strafvordering in acht.

Artikel 24

1. Buiten het Koninkrijk zijn de in de artikelen 141, 142 en 154 van het Wetboek van Strafvordering bedoelde opsporingsambtenaren bevoegd van de aan de militaire rechtsmacht onderworpen bestuurder van een motorrijtuig de overgifte te vorderen van het hem ingevolge enige binnen het Koninkrijk geldende regeling afgegeven rijbewijs, dan wel van het hem in het buitenland uitgereikte internationaal rijbewijs, indien tegen deze bestuurder proces-verbaal wordt opgemaakt ter zake van overtreding van:

a. het eerste of het tweede lid van artikel 26 van de Nederlandse Wegenverkeerswet;

b. artikel 163 of 164 van het Wetboek van Militair Strafrecht dan wel;

c. met de onder a en b genoemde bepalingen overeenkomende voorschriften van de Nederlands-Antilliaanse onderscheidenlijk Arubaanse wegenverkeerswetgeving.

De bestuurder is op de eerste vordering van de opsporingsambtenaar verplicht tot overgifte van het rijbewijs.

2. Het ingevorderde rijbewijs of internationaal rijbewijs of de ingevorderde rijbewijzen worden, tegelijk met het proces-verbaal, onverwijld opgezonden aan de betrokken officier van justitie bij de rechterlijke instantie bedoeld in de Wet militaire strafrechtspraak. Deze is bevoegd

dat bewijs of die bewijzen onder zich te houden, totdat de rechterlijke uitspraak kracht van gewijsde heeft gekregen, of indien bij die uitspraak de bestuurder de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen is ontzegd, tot het tijdstip waarop die uitspraak, voor wat betreft de bijkomende straf van ontzegging, voor tenuitvoerlegging vatbaar is geworden. In dat laatste geval draagt hij zorg dat, na het bovenbedoelde tijdstip, het binnen het Koninkrijk afgegeven rijbewijs wordt ingeleverd bij degene, die dat bewijs heeft afgegeven.

3. In geval van toepassing van het eerste lid kan het motorrijtuig, voor zover geen andere bestuurder beschikbaar is, onder toezicht, of voor zover degene, die het proces-verbaal opmaakt, zulks nodig oordeelt, in bewaring worden gesteld. In dat geval wordt het motorrijtuig op kosten van de verdachte overgebracht naar een door de verbaliserende persoon geschikt geachte plaats en aldaar op kosten van de verdachte bewaard, totdat het door of vanwege de eigenaar of houder wordt afgehaald. Indien de eigenaar of houder een ander is dan de verdachte, is hij bevoegd, die kosten op de verdachte te verhalen.

HOOFDSTUK IV

Slotbepalingen

Artikel 25

De volgende regelingen worden ingetrokken:
a. het Besluit van 1 juli 1858 (Stb. 57);
b. het Besluit van 26 augustus 1913 (Stb. 361);
c. het Besluit van 21 april 1922 (Stb. 203);
d. het Besluit van 21 april 1922 (Stb. 204);
e. het Besluit van 21 april 1922 (Stb. 207);
f. het Besluit van 26 april 1922 (Stb. 228);
g. het Besluit van 7 juli 1922 (Stb. 437);
h. het Besluit van 31 juli 1922 (Stb.476);
i. het Besluit van 22 augustus 1925 (Stb. 361);
j. de Uitvoeringsregeling militair Strafprocesrecht (Stb. 1965, 80)
k. het Besluit van 18 juni 1965 (Stb. 243);
l. het Besluit voorzieningen militaire justitie (Stcrt. 1965, 124)
m. het Besluit van 24 juni 1965 (Stb. 299);
n. het Besluit straf- en tuchtklassen voor de krijgsmacht (Stb. 1971, 394)
o. het Besluit van 4 oktober 1974 (Stb. 593);
p. het Besluit van 4 oktober 1974 (Stb. 595);
q. het Besluit krijgstuchtelijke geldboeten (Stb. 1974, 594).

Artikel 26

Dit besluit treedt in werking met ingang van de datum waarop de Rijkswet van 14 juni 1990 tot wijziging van het Wetboek van Militair Strafrecht in verband met de herziening van het militair tuchtrecht en ter afschaffing van de doodstraf (Stb. 368) in werking treedt.

Artikel 27

Dit besluit kan worden aangehaald als het Besluit uitvoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht.

Lasten en bevelen dat dit besluit met daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad, in het Publicatieblad van de Nederlandse Antillen en in het Afkondigingsblad van Aruba zal worden geplaatst en dat daarvan afschrift zal worden gezonden aan de Raad van State van het Koninkrijk.

's-Gravenhage, 17 december 1990

Beatrix

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Staatssecretaris van Defensie,
B. J. M. van Voorst tot Voorst

Uitgegeven de *eenendertigste* december 1990

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

NOTA VAN TOELICHTING

1. Algemeen

Het Wetboek van Militair Strafrecht, zoals gewijzigd bij de Rijkswet van 14 juni 1990, de Wet militair tuchtrecht en de Wet militaire strafrechtspraak vereisen een aantal nadere regelingen bij algemene maatregel van rijksbestuur.

Dit besluit bevat de benodigde regelingen. Ondergetekenden hebben, uit oogpunt van overzichtelijkheid, gekozen voor het bijeenbrengen van de benodigde uitvoeringsbepalingen in één besluit.

Enkele uitvoeringsregelingen die ook reeds voor de herziening van het militair straf- en tuchtrecht bestonden, zijn onder aanpassing van het taalgebruik en de spelling in dit besluit opgenomen.

Het onderhavige besluit ontmoet uit oogpunt van deregulering geen bezwaar.

De gevolgen van dit besluit zijn budgettair neutraal.

2. De transactiebevoegdheid

In de artikelen 5, 6 en 7 is de transactiebevoegdheid voor bepaalde aangewezen bevelvoerende militairen geregeld.

Met de bevoegdheid ten behoeve van de «bevelvoerende militair» ter voorkoming van strafvervolging bepaalde voorwaarden te stellen introduceert de onderwerpelijke uitvoeringsregeling een wat hybridische rechtsfiguur die gelegen is tussen enerzijds de transactiebevoegdheid ten aanzien van overtredingen, geëndosseerd aan opsporingsambtenaren en anderszijds de eigenstandige, uit het opportuniteitsbeginsel ex de artikelen 167 en 242 van het Wetboek van Strafvordering voortvloeiende bevoegdheid van het Openbaar Ministerie om van de uitoefening van het recht tot strafvervolging onder bepaalde voorwaarden in het algemeen belang af te zien. De «bevelvoerende militair» zal zijn transactiebevoegdheid onder toezicht van het hoofd van het arrondissementsparket bij het in artikel 3, tweede lid van de Wet militaire strafrechtspraak aangewezen gerecht dienen uit te oefenen, die in dit opzicht dominus litis is en blijft op een wijze, vergelijkbaar met de commune strafvordering. Anderszijds zal de militair zulks niet hebben te doen in rechtstreekse onderschikking aan deze gezagsdrager, maar slechts door tussenkomst van de bevelhebber van het krijgsmachtdeel waartoe de betrokken bevelvoerende militair behoort, omdat bij het aanwenden van de transactiebevoegdheid ook steeds de eigenaardige belangen van de krijgsmacht in ogenschouw genomen zullen moeten worden. Die afweging behoort primair te verblijven bij de gezagsdragers binnen die organisatie. Het verschil met de transactiebevoegdheid, toekomend aan de opsporingsambtenaren, is voorts dat de bevelvoerende militair deze bevoegdheid juist ook wordt toegekend ten aanzien van ernstigere misdrijven zoals openlijke geweldpleging met verenigde krachten (artikel 141 Wetboek van Strafrecht), gekwalificeerde diefstal (artikel 311 van dat wetboek) en zaaksvernieling en zaaksbeschadiging (artikel 350 van dat wetboek). Bij de afweging of bij dit soort delicten getransigeerd moet worden spelen de hiervoor vermelde belangen een rol. Zulks is vooral het geval onder de omstandigheid dat de transactiebevoegdheid wordt uitgeoefend betreffende extraterritoriaal begane feiten. Men denke bijvoorbeeld aan strafbare feiten begaan door in den vreemde passagierende militairen, behorende tot de Koninklijke Marine. Het doel van de uitoefening van de transactiebevoegdheid kan in dit soort gevallen mede zijn dat de betrokken militair, die het strafbare feit heeft begaan, door te voldoen aan het transactie-aanbod van zijn bevelvoerende officier, veilig-

gesteld wordt voor de op het territorialiteitsbeginsel gebaseerde rechtsmachtuitoefening van de ontvangende staat. Is de schade veroorzaakt door het strafbare feit vergoed, dan zal deze staat in de regel minder behoefte hebben alsnog strafvorderlijk op te treden tegen de dader. De voorgestelde regeling is dan ook in het tweede lid van artikel 5 toegespitst op die strafbare feiten die indien zij onder de omstandigheid dat zij in het buitenland worden begaan door Nederlandse militairen, aanleiding kunnen geven tot rechtsmachtsuitoefening door een vreemde staat. Dit verklaart, waarom ook in transactiebevoegdheid is voorzien voor overtredingen zoals straatschenderij en openlijke baldadigheid (artikel 424 van het Wetboek van Strafrecht), ordeverstoring in staat van dronkenschap (artikel 426 van dat wetboek) en openbare dronkenschap (artikel 453 van dat wetboek). Landelijk zijn hiervoor geen gefixeerde bedragen voorzien in de vanwege de procureurs-generaal bij de hoven gegeven richtlijnen inzake het transactiebeleid, doch hier kunnen zij bezwaarlijk gemist worden. Dienvolgens verplicht het derde lid van artikel 5 van het ontwerp de officier van justitie, hoofd van het arrondissementsparket bij het in artikel 3, tweede lid van de Wet militaire strafrechtspraak aangewezen gerecht een afzonderlijke richtlijn ter uitoefening van de transactiebevoegdheid op te stellen ten behoeve van de bevelvoerende militair. Hij dient daarbij weliswaar, geheel in de lijn van de beoogde integratie van het militaire strafrecht in het commune, zoveel mogelijk aan te sluiten bij de landelijk geldende richtlijnen maar differentiatie op bepaalde punten, gelet op de eigensoortige doeleinden van de hier uitgewerkte transactiebevoegdheid, is onontkoombaar. Dit is uitgedrukt in de tweede zinsnede van het derde lid van het voorgestelde artikel 5. Waar mogelijk, is wat betreft de manier van aanwenden van de transactiebevoegdheid in militaribus, kortheidshalve aangesloten bij het Besluit transactiebevoegdheid Koninklijke marechaussee (Besluit van 18 april 1978, Stb. 193). Het vierde lid van artikel 7 van het ontwerp brengt dit tot uitdrukking. Aangezien wat betreft deze formele kant van de bevoegdheid geen beletsel bestaat aan te sluiten bij die reeds bestaande regels is de redactie gebezigd – conform artikel 9 van de Aanwijzingen voor de wetgevingstechniek – dat bepaalde artikelen uit dat Besluit «van overeenkomstige toepassing» zijn, om aan te geven, dat de aldus geïnsereerde regeling een vergelijkbare en op onderdelen identieke strekking heeft, terwijl het eigenlijk onderwerp van die bevoegdheid toch een andere is dan de in dat Besluit geregelde bevoegdheid van de marechaussee.

De ontworpen artikelen 5, 6 en 7 beperken de verzameling bevelvoerende militairen, die transactiebevoegdheid kunnen verkrijgen, niet naar krijgsmachtdeel, al heeft de Koninklijke Landmacht doen weten vooralsnog geen behoefte te hebben aan transactiebevoegdheden voor bevelvoerende militairen, aangezien bij operaties in het buitenland de Koninklijke marechaussee steeds de uitgezonden landmachteenheden begeleidt en beschikt over voldoende bevoegdheden om strafvorderlijk op te treden.

De regeling, zoals voorgesteld, brengt tot uitdrukking dat de hoofdofficier te Arnhem, de autoriteit, bedoeld in het derde lid van artikel 5, ten opzichte van de hiërarchie binnen de krijgsmacht een externe autoriteit is. Communicaties van zijn zijde zullen derhalve zoveel mogelijk dienen te verlopen via de bevelhebber van het krijgsmachtdeel waarbinnen de betrokken bevelvoerende officier zich bevindt. De hiervoor vermelde hoofdofficier blijft de enige bevoegde autoriteit tot het oordeel dat het gebruikmaken der transactiebevoegdheid niet in het belang van de publieke rechtshandhaving is. Artikel 5 voorziet in het vierde lid in een schorsing van de actuele uitoefening der verleende transactiebe-

voegdheid. De nadruk wordt gelegd op het feit dat de transactiebevoegdheid als zodanig bij de bevelvoerende militair verblijft; de concrete uitoefening ervan kan echter, nu die uitoefening innig verbonden is met de rechtspolitieke belangenafweging die eigen is aan de opportuniteitsbeslissing, opgedragen aan het Openbaar Ministerie, naar tijd en plaats aan banden gelegd worden indien de publieke rechtshandhaving zulks bepaaldelijk mocht vorderen. Om tot uitdrukking te brengen dat tot zulk een onderbreking niet lichtvaardig besloten mag worden bepaalt het besluit dat het Openbaar Ministerie tot zulk een schorsing klemmende redenen moet aanvoeren. Deze redenen moeten in het schorsingsbesluit tot uitdrukking gebracht worden. De bevelhebber van het krijgsmachtdeel oefent het nodige toezicht uit dat de betrokken bevelvoerende militair de bevoegdheid, zolang als de schorsing voortduurt niet meer uitoefent totdat de redenen der schorsing zijn komen te vervallen. De bevoegdheid tot transigeren wordt de bevelvoerende militair echter niet ontnomen. Mocht hij handelen in strijd met het schorsingsbesluit en toch een onderhorige militair een transactieaanbod doen, dan is het aanbod, zo de militair het mocht aanvaarden, een rechtsgeldige titel tot verval van het recht tot strafvordering. Het Openbaar Ministerie zal, mocht het niettegenstaande zulk een aanvaard aanbod alsnog, in strijd met het ne bis in idem-beginsel tot vervolging overgaan, omdat de transactie tot stand kwam in strijd met de schorsing, door de strafrechter niet-ontvankelijk in de vervolging verklaard moeten worden. De gekozen redactie brengt dit tot uitdrukking door slechts te reppen van «schorsing» en niet van herroeping der onderwerpelijke bevoegdheid. Vervallen de schorsingsgronden, dan oefent de bevelvoerende militair de transactiebevoegdheid als voorheen uit. Daar de bevoegdheid hem niet ontnomen is behoeft zij hem niet weder, door tussenkomst van het Openbaar Ministerie, te worden verleend.

Zijn bij een strafbaar feit meerdere daders betrokken, waarvan een of meer niet zijn aan te merken als militair, dan dient de bevelvoerende militair het aan het oordeel van de commune strafvorderlijke autoriteit over te laten of transactie – en dus: niet-vervolging – aangewezen is, mede gelet op het feit dat artikel 4, tweede lid, van de Wet militaire strafrechtspraak in zo'n geval vervolging voor de commune rechter tot hoofdregel verheft. Het ontwerp duidt consequent de niet-militaire dader, verdachte of vervolgde aan als: «persoon, op wie uitsluitend het Nederlands burgerlijk strafrecht van toepassing is». De uitdrukking is neutraal en sluit, voorzichtigheidshalve, de niet-natuurlijke persoon, zoals de maatschap, de rechtspersoon en het doelvermogen, in. Het is zeker niet onmogelijk dat een militair feiten begaat in deelneming met een rechtspersoon en het ontwerp dient dergelijke constructies te kunnen verdisconteren. In het geval, voorzien bij het voorgestelde artikel 6 zal de hoofdofficier te Arnhem met zijn bevoegde ambtenaren in overleg moeten treden teneinde te beslissen of vervolging van alle of een of meer deelnemers in het algemeen belang is. Acht het openbaar ministerie vervolging niet, maar transactie wel aangewezen, dan zal de Arnhemse hoofdofficier de bevelvoerende militair – wederom door tussenkomst van de meergemelde bevelhebber – doen weten dat transactie ten aanzien van de militair zijn instemming heeft. Dit is derhalve een exceptie op de hoofdregel dat de bevelvoerende militair de transactiebevoegdheid naar eigen inzicht uitoefent, met slechts controle ex post door de hoofdofficier te Arnhem. Deze hoofdregel ligt ten grondslag aan de voorzieningen ex artikel 7, derde lid, van het ontwerp.

3. Dienstvoorschriften

In artikel 9 van het besluit is de regeling met betrekking tot de dienstvoorschriften opgenomen.

In de memorie van toelichting bij artikel 136 bij het voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van Militair Strafrecht (Tweede Kamer, zitting 1980–1981, 16813(R1165), nr 5, blz 80) werd aangekondigd dat er een Reglement inzake de bevoegdheid tot het geven van dienstvoorschriften zou komen. Toen werd er nog niet van uitgegaan dat alle uitvoeringsbepalingen in één algemene maatregel van rijksbestuur zouden worden opgenomen. Het voorgestelde artikel 9 kan evenwel worden gezien als het toegezegde reglement.

Het dienstvoorschrift speelt binnen de krijgsmacht een voorname rol. Het is niet mogelijk in de wet nauwkeurig te omschrijven wat in een bepaald geval moet worden gedaan of moet worden nagelaten voor een organisatie zo complex als de krijgsmacht. Regelgeving door middel van voorschriften zal dus nodig zijn.
Verreweg de meeste voorschriften zullen voor het strafrecht niet relevant zijn, omdat ze veelal alleen de interne orde betreffen. Het is echter niet uitgesloten dat schending van bepaalde voorschriften een strafbaar feit zal opleveren. Gedacht kan hierbij worden aan voorschriften met betrekking tot veiligheid en tot de bediening van vitale apparatuur.

Aangezien de krijgsmacht thans reeds vele regelingen kent en het ondoenlijk is deze bij de inwerkingtreding van de herziening van het militair straf- en tuchtrecht opnieuw vast te stellen, terwijl het niet acceptabel is dat met de inwerkingtreding van de nieuwe wetgeving ineens een aantal voorschriften niet meer zouden gelden, is gekozen in het eerste lid van artikel 9 voor de fictie dat de regelingen en voorschriften die, als ze onder de voorgestelde regeling waren vastgesteld ook tot de dienstvoorschriften konden worden gerekend, geacht worden te zijn vastgesteld bij deze algemene maatregel van rijksbestuur. Deze procedure is wel vaker gehanteerd, bijvoorbeeld in de overgangs- en slotbepalingen bij de Wet op de telecommunicatie-voorzieningen (Stb. 1988, 520) waarbij in artikel 65, eerste lid, van die wet wordt gesteld: «De Telegraaf- en Telefoonwet 1904 (Stb. 7) wordt ingetrokken, met dien verstande dat de regels vastgesteld krachtens de betreffende bepalingen van voornoemde wet worden geacht te zijn vastgesteld krachtens de overeenkomstige bepalingen van deze wet.»

Het zal overigens duidelijk zijn dat de overige in de materieel-rechtelijke delictsomschrijving ex artikel 135 van het Wetboek van Militair Strafrecht geformuleerde eisen onverkort toepasselijk blijven op de hiervoor bedoelde dienstvoorschriften.

In artikel 135 van het Wetboek van Militair Strafrecht staan de eisen genoemd waaraan een dienstvoorschrift moet voldoen. De bevoegdheid tot het vaststellen van dienstvoorschriften wordt in dit besluit geregeld.
Zoals in de memorie van antwoord bij het voorstel van wet tot wijziging van het Wetboek van Militair Strafrecht (Tweede Kamer, zitting 1985–1986, 16813(R1165), nr 8, blz 35) bij artikel 136 reeds werd gesteld is gekozen voor het toekennen van de bevoegdheid tot het geven van dienstvoorschriften aan de tot straffen bevoegde commandanten en de boven hen gestelde bevelvoerende commandanten.

In het tweede lid van artikel 9 worden dan ook als functionarissen die bevoegd zijn dienstvoorschriften krachtens dit besluit vast te stellen naast de minister en de door deze aan te wijzen functionarissen

genoemd de bevelvoerende militairen die op grond van de Wet militair tuchtrecht strafbevoegdheid bezitten en de boven deze geplaatste bevelvoerende militairen. Dit zijn dus de bevelvoerende militairen van het oorlogsschip, de inrichting van de zeemacht, de compagnie, het eskadron, de batterij of een squadron en de bevelvoerende militairen van grotere eenheden dan de hier genoemde. Hiermee is bereikt dat een bevelvoerende militair van een eenheid de regels voor de uitvoering van de dagelijkse dienst, maar ook voor het uitvoeren van bijvoorbeeld een oefening of een schietserie bij die eenheid kan vastleggen in orders.

Daarnaast dienen een aantal functionarissen te worden aangewezen die weliswaar geen strafbevoegdheid hebben, maar die wel dienen te beschikken over de bevoegdheid tot vaststellen van dienstvoorschriften. Gedacht kan hier worden aan bijvoorbeeld de directeur materieel van een krijgsmachtdeel op het gebied van gebruik of het aanvragen van het materieel, de kazernecommandanten voor het vaststellen van regels met betrekking tot het gebruik van de kazerne-faciliteiten. Ook deze aanwijzing, bij ministeriële regeling, is mogelijk gemaakt in het tweede lid, onder b, van artikel 9.

In het derde lid van artikel 9 wordt uitgedrukt dat de militaire hiërarchie ook doorwerkt bij de bevoegdheid tot vaststellen van dienstvoorschriften. Bevelvoerende militairen die een voorschrift vaststellen zullen daarbij niet in kunnen gaan tegen regelingen die door boven hen gestelde meerderen zijn vastgesteld.

Als voortvloeiend uit de hiërarchische opbouw van de krijgsmacht wordt aangenomen, en daarom hier niet expliciet geregeld, dat een hogere commandant bevoegd is aan de onder hem gestelden aanwijzingen te geven op welke wijze zij van hun bevoegdheid tot het vaststellen van dienstvoorschriften gebruik moeten maken.

4. Artikelsgewijze toelichting

a. Artikel 1

Het voorgestelde artikel komt overeen met het huidig artikel 7 van de Algemene Maatregel van Rijksbestuur, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 26 februari 1965 (Stb. 80), zoals gewijzigd bij Koninklijk besluit van 11 oktober 1974 (Stb. 605), waarbij uitvoering wordt gegeven aan het huidig artikel 21 van het Wetboek van Militair Strafrecht.

In dit artikel worden de gevallen omschreven, waarin tenuitvoerlegging van een vrijheidsstraf in een strafinrichting in de Nederlandse Antillen of Aruba geoorloofd is.

In de eerste plaats wordt de mogelijkheid daartoe geschapen, wanneer de executie van de straf in Nederland feitelijk onmogelijk is.

Voorts wordt executie in die landen mogelijk gemaakt, als de veroordeelde daar geboren is. In dat geval zal het soms met name met het oog op de resocialisering van de veroordeelde, wenselijk zijn hem de straf in zijn land van herkomst of in een land waarin de omstandigheden vergelijkbaar zijn met die van dat land, te doen ondergaan.

Tenslotte kent het artikel de mogelijkheid tot zodanige executie in het geval dat de veroordeelde zich reeds in de Nederlandse Antillen of Aruba bevindt. Omdat aan zulk een tenuitvoerlegging voor langere straffen praktische bezwaren kunnen zijn verbonden, is bepaald, dat slechts ten hoogste zes maanden van de straf aldus kunnen worden ondergaan. Voortzetting van de executie op deze voet na die termijn is gebonden aan de schriftelijk toestemming van de veroordeelde. Door dit laatste kan

bijvoorbeeld worden voorzien in gevallen, waarin de veroordeelde niet in de Nederlandse Antillen of Aruba is geboren, doch daar wel thuishoort en na het ondergaan van de straf ook wil blijven.

b. Artikel 2

Het voorgestelde artikel komt, behoudens het tweede lid, waarin de straf van verzwaard arrest is vervangen door de straf van uitgaansverbod, overeen met het huidig artikel 8 van de hiervoor vermelde algemene maatregel van rijksbestuur, waarbij uitvoering wordt gegeven aan het huidig artikel 21 van het Wetboek van Militair Strafrecht.

Het ziet op de situaties, dat de verbinding met Nederland of andere delen van het Koninkrijk is afgesneden, dan wel het grote praktische bezwaren ontmoet de veroordeelde daarheen voor het ondergaan van zijn straf over te brengen.

Er wordt dan de keus gelaten tussen een strafinrichting buiten het Koninkrijk en een plaats bestemd of geschikt voor het ondergaan van een tuchtrechtelijke straf met dien verstande, dat indien mogelijk, de verdere tenuitvoerlegging in een strafinrichting dient plaats te vinden.

Tenzij de verbindingen met het Koninkrijk zijn verbroken, is executie, in zulk een strafinrichting, anders dan met schriftelijke toestemming van de veroordeelde, niet voor meer dan zes maanden geoorloofd.

Voor wat het regiem betreft, het is uiteraard niet mogelijk de eisen te omschrijven waaraan een strafinrichting buiten het Koninkrijk moet voldoen om als plaats van tenuitvoerlegging van de straf in aanmerking te komen. Het artikel bevat dan ook slechts de bepaling dat de strafinrichting naar het oordeel van het met de uitvoering belaste gezag genoegzaam geschikt moet zijn. Deze geschiktheid wordt onder meer bepaald door de mate waarin het regiem van de strafinrichting overeenkomt met dat van de inrichtingen binnen het Koninkrijk, waarin normaliter de straf zou zijn tenuitvoergelegd, en door de persoon van de veroordeelde.

In verband met de strikte formulering van het vierde lid van artikel 15 van de Grondwet, waarin het habeas corpus-principe is gevestigd, is het derde lid toegevoegd.

c. Artikel 3

Het artikel komt overeen met de huidige artikelen 10 en 11 van de hiervoor vermelde algemene maatregel van rijksbestuur.

Artikel 36b van het Wetboek van Militair Strafrecht bepaalt, dat de Kroon regelen kan stellen met betrekking tot het tijdstip van ingang van de bijkomende straffen van ontzegging van de bevoegdheid motorrijtuigen te besturen of de luchtvaart uit te oefenen, en de daaraan verbonden administratieve gevolgen.

Bij deze delegatie is gedacht aan voorzieningen in de trant van artikel 39 van de Wegenverkeerswet en artikel 64 van de Luchtvaartwet.

De delegatie is in dier voege gehanteerd, dat wordt verwezen naar het geldende recht in het rijksdeel, waar de veroordeelde op het tijdstip van het onherroepelijk worden van de uitspraak woont of, zo hij militair is, is gestationeerd. Is de veroordeelde buiten het Koninkrijk woonachtig of gestationeerd, dan geldt het recht van Nederland (artikel 3, eerste lid).

Artikel 3, tweede lid, beoogt een lacune te voorkomen die door het stelsel van verwijzing zou kunnen ontstaan, indien het recht van het betrokken rijksdeel voor het tijdstip van ingang van de bijkomende straf geen regeling inhoudt.

Artikel 3, derde en vierde lid, bepaalt, dat bij ontzegging van de rijbevoegdheid het militair rijbewijs, dat alleen van interne betekenis is binnen

de krijgsmacht, voor de duur van de ontzegging zijn geldigheid verliest en moet worden ingeleverd.

d. Artikel 4

Deze bepaling komt overeen met artikel 12 van eerdergenoemde algemene maatregel van rijksbestuur ter uitvoering van artikel 44a van het Wetboek van Militair Strafrecht.

De verpleging van een ter beschikking gestelde kan volgens dit artikel slechts in de Nederlandse Antillen of Aruba plaatsvinden, indien de verbinding met Nederland is afgesneden of de ter beschikking gestelde in één van beide landen is geboren.

e. Artikel 8

Het voorgestelde artikel komt overeen met het huidige Besluit van 21 april 1922 (Stb. 207). De regeling zoals in het besluit is met enige redactionele aanpassingen overgenomen.

f. Artikel 10

Het voorgestelde model is gelijk aan het model van het exemplaar van de uitspraak van de straffenformulierset die bij het tuchtproces wordt gebruikt. Hiermee wordt bereikt dat de commandant ook bij het opleggen van een berisping kan volstaan met het uitreiken van het uitspraakformulier en geen ander formulier meer hoeft op te maken.

g. Artikelen 11 tot en met 15

De voorgestelde artikelen komen materieel overeen met de bepalingen van het Besluit krijgstuchtelijke geldboete (Stb. 1974, 594), waarbij enige aanpassingen met betrekking tot de benamingen van functionarissen en met betrekking tot de opzet zijn aangebracht.

In het oorspronkelijk Besluit krijgstuchtelijke geldboete (Stb. 1974, 594) werden de administratieve gang van zaken rond de inning van de krijgstuchtelijke geldboeten, de inhouding van de niet-betaalde geldboeten op de militaire bezoldiging, de verantwoording van de uit geldboeten gekregen gelden en het toezicht daarop geregeld.

Er werd getracht een zo sluitend mogelijk systeem te ontwerpen, waarin de zekerheid voor de gestrafte centraal staat en de kans op vergissingen en fraude tot een minimum beperkt is.

Het nu voorliggende voorstel bouwt voort op dit Besluit krijgstuchtelijke geldboete.

De met inning belaste functionaris is een comptabele in de zin van de Comptabiliteitswet. Voor zover zij niet rechtstreeks rekenplichtig zijn aan de Algemene Rekenkamer in het door hen gevoerde geldelijk beheer, zijn zij in ieder geval onderworpen aan het toezicht van de Kamer. Dit toezicht vindt plaats naast het toezicht dat vanwege de Minister van Defensie op het kasbeheer van de met geldelijke administratie belaste personen binnen de krijgsmacht wordt uitgeoefend.

De tuchtrechtelijke straf van geldboete wordt op verschillende manieren geregistreerd. De opgelegde geldboeten worden in de eerste plaats in het geldboeteregister ingeschreven, daarnaast ook in de conduiteboekjes c.q. op het straffenfomulier van de betrokkenen ingeschreven en geregistreerd door het geautomatiseerd systeem krijgstuchtelijke gegevens.

Artikel 1 van de Wet persoonsregistratie (Stb. 1988, 665) geeft als definitie van een persoonsregistratie: een samenhangende verzameling van op verschillende personen betrekking hebbende persoonsgegevens, die langs geautomatiseerde weg wordt gevoerd of met het oog op een doeltreffende raadpleging van die gegevens systematisch is aangelegd.

In de memorie van toelichting bij dit artikel wordt gesteld: «Wel is van belang of de verzameling, voor zover deze niet langs geautomatiseerde weg wordt gevoerd, met het oog op de doeltreffende raadpleging van de daarin opgenomen persoonsgegevens systematisch is aangelegd. Dit voorkomt dat de regeling van toepassing wordt op weinig gestructureerde en niet systematisch toegankelijke conventionele verzamelingen, waarop de regeling niet is toegesneden. Uit het bovenstaande volgt dat enkelvoudige dossiers en dossierverzamelingen die alleen alfabetisch-lexicografisch toegankelijk zijn gemaakt niet als persoonsregistratie in de zin van deze wet kunnen worden aangemerkt.»

Aangezien in het geldboeteregister in volgorde van oplegging van de strafoplegging de gegevens als aangegeven in artikel 12, tweede lid, van het besluit zullen worden opgenomen, is er hier zelfs geen sprake van een alfabetisch-lexicografische indeling. Het geldboeteregister voldoet niet aan de eis van systematische toegankelijkheid en valt daarmede naar de mening van ondergetekenden niet onder de werking van de Wet persoonsregistraties.

De enige bepaling die niet uit het Besluit krijgstuchtelijke geldboete is overgenomen is die waarbij met contante betaling wordt gelijkgesteld de betaling door middel van een girobetaalkaart of met een betaalcheque. In de praktijk is deze wijze van betalen reeds geaccepteerd als contante betaling en aan de bepaling bestaat dan ook geen behoefte meer.

Ten einde de indruk te vermijden dat het betalen van de geldboete voorwaarde zou zijn voor het overplaatsen van een militair of het verlaten van de werkelijke dienst is in artikel 14, derde lid, van het voorliggend besluit bepaald dat op het moment van de hiervoor vermelde overplaatsing of het verlaten van de werkelijke dienst het bedrag van de geldboete kan worden ingehouden.

h. Artikel 16

De vergoeding van de gemaakte onkosten door de getuige of de deskundige die niet militair is wordt berekend op de wijze zoals is aangegeven in het Besluit tarieven in strafzaken (Stb. 1963, 469). Aangezien het hier een interne militaire tuchtprocedure betreft zal de bedoelde vergoeding ten laste worden gebracht van defensie.

Voor wat betreft de beloning en vergoeding van de door de toegevoegde advocaat gemaakte kosten wordt voorgesteld het Besluit vergoedingen rechtsbijstand in strafzaken (Stb. 1987, 431) toe te passen. Met dit besluit is gestreefd naar een zo adequaat mogelijke beloning van de advocaat, welke beloning is afgestemd op de aard en omvang van de door hem te verrichten werkzaamheden. Het besluit gaat uit van het zogenaamde moduulstelsel. Alle vergoedingen zijn gerelateerd aan een basisbedrag waarbij een bepaalde wegingsfactor wordt gehanteerd. Deze wegingsfactoren worden in bijlage B van dat besluit genoemd. Gezien het gewicht van de zaken waar het hier om gaat is de (in de bijlage B onder 02.08 genoemde) wegingsfactor van beklagzaken ingevolge de Beginselenwet Gevangeniswezen van toepassing.

i. Artikel 17

In het eerste lid wordt vastgesteld welke compensatie in tijd voor het ondergaan van de straffen van strafdienst of van uitgaansverbod dient te worden gegeven. Hierbij wordt het voor wat betreft de straf van strafdienst overgelaten aan de rechter om te bepalen hoeveel uren compensatie worden toegekend om zowel met het aantal uren als met de tijden waarop de straf is ondergaan rekening te kunnen houden.

j. Artikelen 18 en 19

De ingenomen voorwerpen of geschriften zullen gemerkt moeten worden teneinde later te kunnen nagaan aan wie ze moeten worden teruggegeven. De bewaring ervan wordt opgedragen aan de commandant van een militaire plaats, in de meeste gevallen zal dat een kazerne zijn, of aan de commandant van een brigade Koninklijke marechaussee. Bij de militaire plaats worden de militaire voertuigen uitgezonderd omdat daar meestal geen goede wijze van opbergen mogelijk zal zijn.

Indien het voorwerp of geschrift niet langer nodig is voor het houden van het tuchtproces dient het te worden teruggegeven aan de rechthebbende tegen afgifte van een bewijs daarvan.

De hier voorgestelde procedure gericht tegen een tuchtrechtelijk dwangmiddel en het voortduren daarvan is belangrijk ruimer dan die voorzien in artikel 104 van de Wet militair tuchtrecht met betrekking tot de inneming van geschriften. Immers, thans wordt ook voorziening geboden ten aanzien van de in artikel 104 van de Wet militair tuchtrecht niet genoemde voorwerpen, terwijl, meer in het algemeen, ook geklaagd kan worden over de wijze van bewaren, het voortduren der inneming en over het uitblijven en de wijze van teruggave. Het doel van de onderwerpelijke voorziening is met name voortijdig beroep op de burgerlijke rechter, met het daarvan te duchten nadelig effect voor de verhoudingen binnen de krijgsmacht, voorshands uit te sluiten.

k. Artikel 20

Terzake van de vergoeding van reis- en verblijfkosten gelden voor de militaire leden dezelfde regels als die welke ingevolge artikel 7, eerste lid, van de Wet op de bezoldiging van de rechterlijke ambtenaren (Stb. 1972, 464) gelden voor de leden van de gewone rechterlijke macht.

De militaire leden leggen ingevolge artikel 6, vierde lid van de Wet militaire strafrechtspraak dezelfde eed af als de leden van de rechterlijke macht. Terzake van de wijze van eedsaflegging is eveneens aansluiting gezocht bij die welke geldt voor de leden van de rechterlijke colleges, als omschreven in de artikelen 1 en 2 van Reglement I (Stb. 1838, 36).

Met betrekking tot het kostuum der militaire leden ter terechtzitting wordt de huidige regeling dat militairen in het voor hun krijgsmachtdeel vastgestelde uniform gekleed gaan, gecontinueerd.

l. Artikel 21

Het bevelsgebied van de Commandant der zeemacht in het Caraïbisch gebied wordt begrensd door de aangegeven kustlijnen en door de aangegeven parallellen en meridianen. Ook het Panamakanaal wordt tot het bevelsgebied van de Commandant der zeemacht in het Caraïbisch gebied gerekend.

m. Artikel 23

De regeling van de opsporingsbevoegdheid in het buitenland kon met enige kleine aanpassingen worden overgenomen van de regeling uit de artikel 74a van de Invoeringswet Militair Straf- en Tuchtrecht (Stb. 1921, 841). Artikel 74a werd bij Rijkswet van 4 juli 1963 (Stb. 294) toegevoegd aan de Invoeringswet Militair Straf- en Tuchtrecht.

n. Artikel 24

De regeling van de opsporingsbevoegdheid in het buitenland ten aanzien van verkeerszaken kon met enige kleine aanpassingen worden overgenomen van de regeling uit artikel 74b van de Invoeringswet Militair Straf- en Tuchtrecht (Stb. 1921, 841). Artikel 74b werd bij Rijkswet van 12 september 1974 (Stb. 537) toegevoegd aan de Invoeringswet Militair Straf- en Tuchtrecht.

o. Artikel 25

(a). het Besluit van 1 juli 1858 (Stb. 57), houdende voorschriften omtrent de ten uitvoerleggingen der uitspraken van het Hoog Militair Geregtshof.

Het besluit bevat een aanwijzing van een exploiteur bij het Hoog Militair Gerechtshof, alsmede een vervangingsregeling. Nu het Hoog Militair Gerechtshof wordt opgeheven vervalt de noodzaak van deze regeling.

(b). het Besluit van 26 augustus 1913 (Stb. 361), tot vaststelling van een algemeenen maatregel van bestuur, houdende bepalingen betreffende het costuum van de militair-rechterlijke ambtenaren, van hunne plaatsvervangers alsmede van de officieren-raadslieden in militair-rechtelijke zaken.

De regeling kan komen te vervallen, nu militair- rechterlijke ambtenaren, of hun plaatsvervangers bij het Hoog Militair Gerechtshof of bij de krijgsraden waar het besluit een voorziening voor treft, door inwerkingtreding van de Wet militaire strafrechtspraak niet meer als zodanig zullen bestaan. Artikel 20, vijfde lid, van dit besluit bevat een tenuevoorschrift voor de militaire leden. Voor de officier-raadsman geldt het tenuevoorschrift van het betreffende krijgsmachtdeel.

(c). het Besluit van 21 april 1922 (Stb. 203), ter voldoening aan artikel 69 van het Wetboek van Militair Strafrecht.

De inhoud van dit besluit wordt opgenomen in een nieuwe ministeriële regeling, waarbij het taalgebruik is gemoderniseerd en het getrokken zijdgeweer als kenteken van een schildwacht is komen te vervallen.

(d). het Besluit van 21 april 1922 (Stb. 204), houdende vaststelling der regelen, naar welke de militair die zich over eene hem gegeven order of over eene uitspraak, waarin hij als strafoplegger is betrokken geweest, bezwaard acht, bevoegd is deswege zijn beklag te doen, bedoeld bij artikel 71 van de Wet op de Krijgstucht.

De Wet militair tuchtrecht voorziet in de artikelen 80 en volgende in een beroepregeling bij het gerecht, dat ingevolge de bepalingen van de Wet militaire strafrechtspraak bevoegd zou zijn geweest, indien de betreffende gedraging een misdrijf zou hebben opgeleverd. De beklagregeling, die voorziet in een beklag langs hiërarchieke weg komt daardoor geheel te vervallen.

(e). het Besluit van 21 april 1922 (Stb. 207), tot vaststelling van de wijze waarop aan een gedeelte der krijgsmacht wordt bekend gemaakt dat het door het militair gezag is aangewezen, hetzij ter deelneming aan eene militaire expeditie, hetzij ter bestrijding eener vijandelijke macht, hetzij ter handhaving der onzijdigheid van den Staat, hetzij ter

voldoening aan eene vordering van het bevoegd gezag in geval van oproerige beweging.

De regeling is overgenomen in artikel 8 van dit besluit. Het taalgebruik is gemoderniseerd en de verwijzing naar de Wet op de Krijgstucht is komen te vervallen.

(f). het Besluit van 26 april 1922 (Stb. 228), houdende nadere voorschriften betreffende de wijze van uitvoering van de doodstraf, bedoeld in artikel 7 van het Wetboek van Militair Strafrecht.

Dit besluit is komen te vervallen omdat artikel 7 Wetboek van Militair Strafrecht is vervallen.

(g). het Besluit van 7 juli 1922 (Stb. 437), tot vaststelling van den algemeenen maatregel van bestuur, bedoeld in art. 53 der Wet op de Krijgstucht, betreffende het verleenen van vrijstelling van opgelegde krijgstuchtelijke straffen.

Nu dit besluit samenhangt met de Wet op de Krijgstucht en deze laatste is vervallen en vervangen wordt door de Wet militair tuchtrecht, dient het besluit te worden ingetrokken.

(h). het Besluit van 31 juli 1922 (Stb. 476), tot vaststelling van een algemeenen maatregel van bestuur, houdende bepalingen betreffende de krijgstucht.

Nu dit besluit een implementatie is van de Wet op de Krijgstucht en deze laatste komt te vervallen en wordt vervangen door de Wet militair tuchtrecht, dient het besluit te worden ingetrokken.

(i). het Besluit van 22 augustus 1925 (Stb. 361), tot vaststelling van den algemeenen maatregel van bestuur, bedoeld in artikel 207a van de Regtspleging bij de Landmagt en artikel 206a van de Regtspleging bij de Zeemagt.

Dit besluit is ingetrokken, omdat door het intrekken van de Rechtspleging bij de Land- en Luchtmacht en de Rechtspleging bij de Zeemacht de wettelijke basis voor dit besluit is komen te vervallen. De bepalingen van tenuitvoerlegging uit het Wetboek van Strafvordering zijn van toepassing.

(j). het Besluit van 26 februari 1965 (Stb. 1965, 80), houdende vaststelling van een algemene maatregel van rijksbestuur tot uitvoering van enige voorschriften op het gebied van het militair strafprocesrecht (Uitvoeringsregeling militair strafprocesrecht).

Dit besluit is ingetrokken, omdat door het intrekken van de Rechtspleging bij de Land- en Luchtmacht en de Rechtspleging bij de Zeemacht de wettelijke basis voor wat betreft de artikelen 1 tot en met 6 is komen te vervallen. De regeling van artikelen 7, 8 en 10 tot en met 12, van de Uitvoeringsregeling militair strafprocesrecht zijn opgenomen in dit besluit. Artikel 9 is komen te vervallen, nu de straf van ontslag is komen te vervallen. De regeling van artikel 13 tot en met 16 is door de Wet militaire strafrechtspraak overbodig geworden.

(k). het Besluit van 18 juni 1965 (Stb. 243), houdende regeling van de toelagen aan toegevoegde raadslieden in militaire strafzaken. Dit besluit is komen te vervallen. De toevoegingsregeling van het Wetboek van Strafvordering is van toepassing.

(l). het Besluit van 18 juni 1965 (Stcrt. 124), houdende enige voorzieningen met betrekking tot de militaire justitie (Besluit voorzieningen militaire justitie).

Dit besluit is ingetrokken, omdat door het intrekken van de Rechtspleging bij de Zeemacht en de Rechtspleging bij de Land- en Luchtmacht en de Invoeringswet Militair Straf- en Tuchtrecht de wettelijke basis is komen te vervallen. De regeling is voor zover nog van kracht opgenomen in de Wet militaire strafrechtspraak.

(m). het Besluit van 24 juni 1965 (Stb. 299), houdende vaststelling van de regelen naar welke aan met arrest gestrafte militairen kan worden toegestaan godsdienstoefeningen bij te wonen.

Dit besluit is ingetrokken, omdat de straf van arrest in het tuchtrecht is komen te vervallen.

(n). het Besluit van 14 juni 1971 (Stb. 394), houdende vaststelling van een algemene maatregel van rijksbestuur, betreffende de straf- en tuchtklassen voor de krijgsmacht (Besluit straf- en tuchtklassen voor de krijgsmacht).

Dit besluit is ingetrokken, omdat artikel 32 van het Wetboek van Militair Strafrecht en de Wet op de Krijgstucht is ingetrokken. De straf van plaatsing in een strafklas is vervallen.

(o). het Besluit van 4 oktober 1974 (Stb. 593), houdende wijziging tenuitvoerlegging verzwaard arrest.

Dit besluit is ingetrokken omdat de straf van verzwaard arrest is komen te vervallen.

(p). het Besluit van 4 oktober 1974 (Stb. 595) betreffende het ondergaan van verzwaard arrest aan boord van een oorlogsvaartuig.

Dit besluit is ingetrokken, omdat de straf van verzwaard arrest is komen te vervallen.

(q). het Besluit van 4 oktober 1974 (Stb. 594), houdende vaststelling van een algemene maatregel van Rijksbestuur betreffende de uitvoering van de krijgstuchtelijke geldboete (Besluit krijgstuchtelijke geldboeten). Dit besluit is ingetrokken, omdat de Wet op de Krijgstucht is ingetrokken. De regeling is overgenomen in dit besluit.

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Staatssecretaris van Defensie,
B. J. M. van Voorst tot Voorst

Bijlage A behorend bij het Besluit houdende regels ter uitvoering van het Wetboek van Militair Strarecht, de Wet militair tuchtrecht en de Wet militaire strafrechtspraak (Besluit uitvoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht)

Deze bijlage, bevattende de Uitspraak Straffenformulier KM/KL/KLu (df 1102001) behoort bij het Besluit houdende regels ter uitvoering van het Wetboek van Strafrecht, de Wet militair tuchtrecht en de Wet militaire strafrechtspraak (Besluit uitvoeringsbepalingen militair straf- en tuchtrecht)

De Minister van Justitie,
E. M. H. Hirsch Ballin

De Staatssecretaris van Defensie,
B. J. M. van Voorst tot Voorst